

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA
E. Igazgatóság – Horizontális Politikák és Hálózatok
„C” IGAZGATÓSÁG – Konzultatív munkák, COTER szakbizottság

Háttérfeljegyzés a következő tárgyban folytatott célirányos konzultációról: Európai parlamenti és tanácsi rendelet az európai összekapcsolódási eszköz létrehozásáról
COM (2011) 665

A jelenlegi pénzügyi, gazdasági és politikai válság ráirányította a figyelmet arra, hogy további infrastrukturális beruházásokra van szükség a növekedéshez, további munkahelyek teremtéséhez, a személyek és áruk egész Európára kiterjedő mobilitásának a biztosításához, valamint az egységes piac integrációjának, és az EU gazdasági, szociális és területi kohéziójának a megteremtéséhez.

A fenti kihívásokra válaszul az Európai Bizottság azt javasolja, hogy az 2011. június 29-én bejelentett, a 2014–2020 közötti időszakra szóló, új, többéves pénzügyi keret biztosítsa egy új integrált infrastrukturális eszköz – az európai összekapcsolódási eszköz – létrehozását, amelyet az EU arra fog felhasználni, hogy az olyan kiemelt fontosságú területekbe fektessen be, mint a közlekedés, az energiaügy és a távközlés. Az Európai Bizottság 2011. október 19-én tette közzé az európai összekapcsolódási eszköz létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre tett végleges javaslatát (COM(2011) 655 végleges).

Az európai összekapcsolódási eszköz 50 milliárd eurós költségvetése olyan projekteket finanszíroz, amelyek pótolják a hiányzó láncszemeket Európa energiaügyi, közlekedési és digitális rendszerében. Környezetbarátabbá teszi továbbá Európa gazdaságát a tisztább közlekedési módok és a nagy sebességű, szélessávú kapcsolatok használatának elősegítése, illetve az Európa 2020 stratégiával összhangban a megújuló energiaforrások alkalmazásának megkönnyítése révén. Az energiaügyi hálózatok finanszírozása ezenfelül tovább integrálja a belső energiapiacot, csökkenti az EU energiafüggőségét, valamint elősegíti az ellátás biztonságát. Az intelligens, fenntartható és egymáshoz teljes mértékben kapcsolódó közlekedési, energiaügyi és digitális hálózatokra való összpontosítással az európai összekapcsolódási eszköz elősegíti az európai egységes piac megvalósítását.

Az Európai Bizottság olyan projekteket választott ki, amelyek esetében további uniós befektetéssel a legtöbb eredményt lehet elérni. Az Európai Bizottság mindenekelőtt azt várja, hogy az európai összekapcsolódási eszköz befektetései katalizátorként működjenek a magán- és közszférából érkező további finanszírozás előteremtésében, azáltal, hogy hitelessé teszik az infrastrukturális projekteket és csökkentik a kockázati profilok szintjét. Az Európai Bizottság most először javasol egységes finanszírozási eszközt és közös jogi keretrendszert a három hálózati ágazatra vonatkozóan, a szinergiák létrehozására és a szabályok egyszerűsítésére vonatkozó elkötelezettségével összhangban.

Az európai összekapcsolódási eszköz közös keretrendszerének és egységes finanszírozási eszközének célja a transzeurópai hálózatok infrastruktúra finanszírozása jelenlegi uniós keretnek egyszerűsítése.

.../...

Először: az Európai Bizottság az egységes megközelítés biztosítására törekszik az uniós projektfinanszírozás során mindhárom ágazatban (közlekedés, energiaügy és telekommunikáció).

Másodszor: az Európai Bizottság arra számít, hogy az infrastrukturális projektek európai összekapcsolódási eszközének közös keretrendszerével méretgazdaságossági előnyök érhetők el az adminisztráción belüli költségmegtakarításoknak, a források hatékonyabb felhasználásának és a magasabb hozamoknak köszönhetően, e szinergiák eredményeképp.

Ezen túlmenően, az uniós finanszírozás területén átláthatóbb, koherensebb és egyszerűbb megközelítéshez vezet, amelynek segítenie kell ösztönözni, hogy a befektetések számára olyan vonzó környezet alakuljon ki, amely képes az uniós célkitűzések eléréséhez szükséges magánfinanszírozásokat mobilizálni. A kezdeményezés emellett a három ágazat közötti szorosabb együttműködést is lehetővé tesz, ezáltal pedig ösztönzi a bevált gyakorlatok cseréjét. Ez pedig minden befektetési ágazatban növelni fogja az uniós finanszírozás hatékonyságát és eredményességét.

Európai összekapcsolódási eszköz: közlekedés

Az európai összekapcsolódási eszköz 31,7 milliárd eurót fordít Európa közlekedési infrastruktúrája javítására, a hiányzó láncszemek pótlására és a működési akadályok megszüntetésére. Ez magában foglalja a Kohéziós Alapban a kohéziós országokbeli közlekedési projektekre elkülönített 10 milliárd eurót. A fennmaradó 21,7 milliárd euró valamennyi tagállam rendelkezésére áll a közlekedési infrastruktúrára irányuló beruházás céljából.

Az európai közlekedési rendszerek hagyományosan a nemzeti vonalak mentén fejlődtek ki, és ezért nem teljesen alkalmasak az áruk és személyek Európa-szerte történő mozgatására. A transznacionális szállítási folyosók kifejlesztése ezért elengedhetetlen az egységes piac, a kohéziós politika és az Európa 2020 stratégia célkitűzései elérése érdekében. Az Európai Bizottság ennek megfelelően beazonosított egy európai szintű „törzshálózatot”, amelyet nagyon hatékony és alacsony kibocsátású teher- és utasszállító multimodális folyosók alkotnak. A befektetések hozzá fognak járulni ahhoz, hogy a meglévő infrastruktúrák hatékonyabbá és fenntarthatóbbá váljanak, valamint hogy pótolják a hiányzó láncszemeket és feloldják a hiányzó keresztmetszeteket.

Európai összekapcsolódási eszköz: Energiaügy

Az Európai Bizottságnak az európai energiainfrastruktúra-prioritások végrehajtásával kapcsolatos iránymutatásokról szóló rendelet javaslata tizenkét kiemelt infrastrukturális folyosót és területet határoz meg, a következő ágazatok mindegyikéhez négyet: villamos energia és gázzállítás (beleértve a intelligens hálózatok kiépítését is), villamosenergia-szupersztrádák és a határokon átnyúló széndioxid-hálózatok.

Csupán a villamosenergia- és gázhálózatok fejlesztéséhez mintegy 200 milliárd eurós beruházás szükséges 2020-ig. Az Európai Bizottság arra számít, hogy a teljes beruházásból felét a piac fogja

állni, míg a fennmaradó másik fele állami fellépést igényel a szükséges beruházások mozgósítása érdekében.

Európai összekapcsolódási eszköz: távközlés

A távközlési ágazatot illetően az egységes digitális piac megteremtését akadályozó szűk keresztmetszetek megszüntetése az EU legfontosabb célkitűzése. E célkitűzés elérése érdekében, az EU egész széles sávú hálózat kialakítására és olyan digitális szolgáltatási infrastruktúra-platfomok létrehozására törekszik, amelyek lehetővé teszik az európai közszolgálatok egységes digitális üzembe helyezését. Mindkét hálózat alapvető fontosságú az EU digitális menetrendjének a végrehajtásához és az Európa 2020 stratégia intelligens növekedésre vonatkozó célkitűzéséhez. Ahogy arra már fent rávilágítottunk, e célkitűzések 2020-ra történő megvalósításához szükséges beruházás a becslések szerint mintegy 270 milliárd eurót tesz ki. Az Európai Bizottság ugyanakkor úgy véli, hogy az uniós támogatás nélkül a magánszektor legfeljebb 50 milliárd eurót kitevő beruházást fog végrehajtani. Mivel a digitális infrastruktúrát érintő beruházások jelentős társadalmi előnyökkel járnak mind az európai polgárok, mind az egységes piac számára, az állami támogatás alapvető fontosságú a piac ösztönzéséhez.
